

процесу сприяють вихованню та розвитку творчої активної особистості, де як педагог, так і учень із особливими освітніми потребами, повинні прагнути до самореалізації засобами новітніх педагогічно-психологічних арт-терапевтичних технологій.

Література:

1. Гарнаєва А.Ю., Пущенко М.С. Вікові аспекти динаміки розвитку креативності / Матеріали Міжнарод. наук. – практ. конф. «Perspektywiczne orgasowania nauki i techniki – 2007», м. Перемишль, 2007. – С. 25 – 27.

2. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: [навч.-метод. посіб. у 9 книгах] Книга 1. Інклюзивна освіта: вибір батьків / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. – К., 2010. – 70 с.

3. Скрипченко О.В. Довідник з педагогіки та психології / О.В. Скрипченко, Т.М. Лисянська, Л.О. Скрипченко. – К.: Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова, 2001. – С. 75.

4. Сходінками творчості. Методика ТРВЗ в початковій школі / Авторі-упорядники: О. В. Лесіна, В. П. Телячук. - Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада+», 2007. - 112 с. - (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).

5. Теорія і практика формування дитячого колективу / уклад. О. В. Кулаченко, І. В. Молодушкіна. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 144 с.

6. Шаргіна Л.І. Технологія розвитку креативності / Лариса Шаргіна. - К.: Шк. Світ, 2010. - 160 с. - (Серія «Психологічна скарбничка»).

Трубавіна І. М.

ЗМІСТ НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИДАКТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ: ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ (НАУКИ ПРО ОСВІТУ 011, СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 09, ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ)

Мета курсу: засвоєння методології, ключових положень, тенденцій і проблематики сучасної теорії навчання; формування основ дидактичного мислення майбутніх викладачів, засвоєння аспірантами знань, принципів, форм, методів і прийомів дослідницької діяльності в процесі навчання. Формування професійних якостей та здібностей, розвиток творчого потенціалу, креативного мислення з опорою на репродукцію, вмінь аналізувати та синтезувати інформацію, моделювати експериментальне дослідження, потреби в самоосвіті, виховання науково-педагогічної культури майбутнього фахівця, вміння працювати з різними джерелами інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати: поняття: методології дослідження, наукових підходів і парадигм дидактичного дослідження, рівні наукових підходів та їх можливості застосування для наукового пошуку; закордонний та вітчизняний досвід і теорію дидактичних досліджень; об'єкт, предмет дослідження; етапи проведення експериментального дослідження; види гіпотез і способи їх формулювання; критерії і показники оцінки ефективності дидактичного дослідження; методи перевірки вірогідності результатів дослідження;

вимоги до науково-педагогічних працівників ВНЗ; вмiти: користуватися теоретичним апаратом науки; доцiльно застосовувати науковi пiдходи i теорiї в дослiдженнi; визначати науковий апарат свого дослiдження; визначати i доводити актуальнiсть наукової проблеми в дидактицi; спостерiгати, порiвнювати, аналізувати дидактичнi явища, факти, усвiдомлювати зв'язок мiж певним педагогiчним впливом i його наслiдками; орієнтуватися в науковiй, науково-методичнiй лiтературi, працювати з бiблiотечними фондами, вмiти вiдсiкати, аналізувати, агрегувати, класифікувати iнформацiю, визначати проблеми i напрямки перспективних пошукiв; визначати стан наукової розробленості проблеми в дидактицi; визначити конкретнi цiлi пошукової дiяльностi, її завдання, умови їх розв'язання; вмiти висунути гiпотезу, її обґрунтувати, довести, експериментально перевiрити.

2. Тематичний план курсу.

Теми	Л.	Пр	С/р
Тема 1. Поняття культури наукових дослiджень в дидактицi. Значення теоретичних пiдходiв i парадигм для дидактичного дослiдження, їх сутнiсть та рiвнi	2	4	12
Тема 2. Вимоги до науково-педагогiчних працівників ВНЗ. Етичнi вимоги до науковцiв України. Поняття про авторське право i вiдповiдальностi за його порушення, права та обов'язки науково-педагогiчних працівників	2	2	8
Тема 3. Робота з iнформацiєю. Визначення актуальностi i ступеню розробленостi дидактичної проблеми. Пошук i вiдбiр iнформацiї в iсторiї та сучасних дослiдженнях в дидактицi	2	4	12
Тема 4. Визначення наукового апарату дидактичного дослiдження на основi обраних парадигм i пiдходiв	2	4	12
Разом за модуль 1	8	18	44
Тема 1. Закордонний досвiд проведення дидактичних дослiджень i новi пiдходи до теорiї навчання.	2	6	12
Тема 2. Сучаснi теорiї навчання.	2	6	14
Тема 3. Формальна, iнформальна та неформальна освіта. Форматорство. Андроґогіка як освіта дорослих.	2	2	14
Тема 4. Етапи органiзацiї та проведення експериментального дослiдження в дидактицi. Пiдходи до оцiнки ефективностi та вiрогiдностi дидактичного дослiдження	2	2	16
Разом за модуль 2	8	16	56
Усього	16	34	100

Розкриємо зміст семінарських занять .

МОДУЛЬ 1. Культура наукових досліджень в дидактиці	
Тема 1. Поняття культури наукових досліджень в дидактиці. Значення наукових підходів і парадигм для дидактичного дослідження, їх сутність та рівні. Практичне ознайомлення з науковими підходами та їх можливостями в дидактичному дослідженні – аналіз авторефератів з теорії навчання на предмет виділення провідних підходів дослідження. Аналіз нормативної бази освіти на предмет визначення провідних підходів в теорії навчання та обов'язків науково-педагогічних працівників щодо їх втілення в педагогічний процес. Визначення можливостей теоретичних підходів для власного наукового дослідження.	4
Тема 2. Вимоги до науково-педагогічних працівників ВНЗ. Етичні вимоги до науковців України. Поняття про авторське право і відповідальності за його порушення. Пояснити необхідність етичних вимог і кодексу етики науковців для наукового дослідження. Розкрити відповідальність науковця за порушення етики наукових досліджень. Обґрунтувати шляхи реалізації і захисту авторського права в дидактиці	2
Тема 3. Робота з інформацією. Визначення актуальності і ступеню розробленості дидактичної проблеми. Робота з авторефератами на предмет визначення якості актуальності та ступеня розробленості проблеми. Шляхи формулювання актуальності проблеми дидактики. Визначення методів роботи з інформацією за авторефератами та висловлення своїх рекомендацій щодо пошуку інформації за темою та її обробки. Обґрунтування актуальності своєї проблеми дидактичного дослідження. Обґрунтування джерельної бази свого дослідження і методів пошуку інформації. Визначення ступеню розробленості проблеми свого дидактичного дослідження на основі застосування підходів різного рівня. Професійна дискусія щодо актуальності і розробленості дидактичної проблеми.	4
Тема 4. Визначення наукового апарату дидактичного дослідження на основі обраних парадигм і підходів. Аналіз авторефератів на предмет якості визначення наукового апарату. Обґрунтування власного наукового апарату дослідження на основі наукознавчого підходу	4
УСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 1	18
МОДУЛЬ 2 Організація та проведення експериментального дидактичного дослідження	
Тема 1. Закордонні теорії навчання як основа проведення дидактичних досліджень. Теоретичний аналіз можливостей і меж застосування кожного напрямку дидактичної теорії.	6
Тема 2. Сучасні теорії навчання. Професійна дискусія з можливостей застосування кожної теорії в дидактичному дослідженні	6

Тема 3. Формальна, інформальна та неформальна освіта в Україні та за кордоном. Форматорство. Андроґіка як освіта дорослих. Розкрити шляхи і межі застосування формальної, інформальної, неформальної освіти. Розкрити історію виникнення андроґіки і її призначення, основні шляхи реалізації в сучасній освіті. Форматорство як неформальна освіта – за та проти (дискусія)	2
Тема 4 Етапи організації та проведення експериментального дослідження в дидактиці. Підходи до оцінки ефективності та вірогідності дидактичного дослідження. Визначення власних етапів і бази експериментального дослідження, зміст кожного з етапів. Підходи до оцінки ефективності та вірогідності дидактичного дослідження: порівняльний аналіз та межі застосування. Якісні та кількісні оцінки результатів дослідження. Визначення необхідних для власного дослідження підходів оцінки результатів і шляхів їх реалізації.	2
УСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 2	16
РАЗОМ	34

Завдання для самостійної роботи.

МОДУЛЬ 1. Культура наукових досліджень в дидактиці. Тема 1. Поняття культури наукових досліджень в дидактиці. Значення наукових підходів і парадигм для дидактичного дослідження, їх сутність та рівні. Обґрунтувати можливості застосування різних теоретичних підходів до теорії навчання у власному науковому дослідженні. Визначити межі застосування підходів різних рівнів у власному науковому дослідженні. Обґрунтувати відбір підходів для власного наукового дослідження. Обґрунтувати можливість застосовувати різні підходи до процесу навчання у НЗ різного рівня освіти.

Тема 2. Вимоги до науково-педагогічних працівників ВНЗ. Етичні вимоги до науковців України. Поняття про авторське право і відповідальності за його порушення. Проаналізувати рішення колегії МОН про відповідальність за порушення наукової етики. Визначити критерії етичного наукового дослідження. Виявити критерії етичної поведінки вченого. Порівняти наукову етику Майорани та Опенгеймера. Навести приклади етичної поведінки вчених у ВНЗ.

Тема 3. Робота з інформацією. Визначення актуальності і ступеню розробленості дидактичної проблеми. Визначити бази наукового пошуку своєї дидактичної проблеми. Вибрати коло наукових праць для визначення актуальності своєї дидактичної проблеми, пояснити свій вибір. Вибрати джерела для обґрунтування своєї наукової проблеми, пояснити свій вибір. Пояснити, як застосовувати методи обробки інформації. Виписати свою актуальність і пояснити алгоритм і методи її обґрунтування. Довести якість власного аналізу розробленості своєї дидактичної проблеми на основі застосування теоретичних підходів до проблеми, методів аналізу інформації.

Тема 4. Визначення наукового апарату дидактичного дослідження на основі обраних парадигм і підходів. Написання або корекція власного наукового апарату дослідження з урахуванням вивчених парадигм і

підходів. Аналіз авторефератів на предмет вірності визначення наукового апарату. Аналіз відзивів опонентів про науковий апарат досліджень (з сайту університету). Обґрунтування власного наукового апарату дослідження.

МОДУЛЬ 2. Організація та проведення експериментального дидактичного дослідження.

Тема 1 Закордонні теорії навчання як основа проведення дидактичних досліджень. Обґрунтувати можливості використання закордонних теорій навчання в своєму дидактичному дослідженні. Визначити теорії навчання, які здатні підтвердити гіпотезу вашого дослідження. Довести доцільність застосування обраних теорій навчання в сучасному навчальному процесі ЗНЗ, ДДНЗ, ВНЗ (на вибір).

Тема 2. Сучасні теорії навчання. Розкрити еволюцію діяльнісного підходу до навчання. Розкрити розвиток вільного навчання. Обґрунтувати розвиток асоціативного навчання. Розкрити зв'язок теорій активізації. Показати значення біхевіоризму в сучасному навчанні і межі його застосування. Розкрити шляхи реалізації і межі застосування психологічних теорій навчання, дати їх порівняльну характеристику. Визначити місце прагматичного підходу до навчання в сучасній українській вищій школі. Розкрити сутність і межі застосування педагогіки співробітництва в сучасній ЗНЗ.

Тема 3. Формальна, інформальна та неформальна освіта в Україні та за кордоном. Форматорство. Андроґіка як освіта дорослих. Розкрити різницю формальної, неформальної та інформальної освіти і можливості їх застосування в Україні. Розкрити сутність андроґіки і межі її застосування. Обґрунтувати використання андроґіки в навчальному процесі закладів освіти різного рівня. Обґрунтувати об'єктів навчання за андроґічним підходом. Показати зв'язок форматорства і андроґіки, їх відмінність. Розкрити шляхи впровадження форматорства в Україні. Показати менторство як неформальну освіту. Розкрити сутність і значення корекційних програм для дорослих як неформальної освіти.

Тема 4. Етапи організації та проведення експериментального дослідження в дидактиці. Підходи до оцінки ефективності та вірогідності дидактичного дослідження. Визначення та обґрунтування власних етапів експериментального дослідження. Розробка програми експериментальної роботи. Визначення критеріїв ефективності експериментальної роботи. Розробка показників ефективності власної експериментальної роботи. Відбір та обґрунтування вибору методик виявлення ефективності та вірогідності власної експериментальної роботи.

Хом'як О. А, Криворучук І. В.

ПРОБЛЕМА ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПОЗАНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ

Сучасна гуманістична освітня парадигма, пов'язана з розвитком творчої неординарно-мислячої особистості, здатної до самовизначення, активного сприйняття прекрасного і естетичного перетворення навколишнього світу,